

PROGRAMMA	
15.30-16.00	Ontvangst in Lutherse Kerk met muziek van Merlijn Twaalfhoven.
16.00-16.10	Welkom door gastheer Janwillem Schrofer, algemeen directeur van de Rijksakademie en secretaris van de jury.
16.10-16.15	Binnenkomst van Yael Bartana, Lonnie van Brummelen, Kan Xuan en Esther Tielemans.
16.15-16.20	Toespraak door de heer Sjoerd van Keulen, voorzitter van de Raad van bestuur van de SNS Reaal Groep.
16.20-16.30	Impressie van PRIXDEROME.NL 2005 door de AVRO.
16.30-16.40	Compositie van Merlijn Twaalfhoven uitgevoerd door The Royal Wind Music.
16.40-16.55	Speech en prijsuitreiking PRIXDEROME.NL 2005 door staatsecretaris mevrouw Medy van der Laan.
16.55-17.00	Overhandiging van het eerste exemplaar van het boek aan Mevrouw Medy van der Laan en de eerste prijswinnaar door Janwillem Schrofer.
17.00-18.30	Borrel met hapjes in de Tetterodebibliotheek en de Senaatskamer van het aulacomplex van de Universiteit van Amsterdam.
18.30-21.00	Avondopenstelling De Appel, Nieuwe Spiegelstraat 10, Amsterdam.

De PRIXDEROME.NL wordt georganiseerd als netwerkorganisatie door de Rijksakademie van beeldende kunsten, De Appel als tentoonstellingspartner in Nederland, AVRO Kunst als mediapartner en SNS REAAL Groep als sponsorpartner. De Prix wordt mede mogelijk gemaakt door het Ministerie van OCW en financieel ondersteund door de Mondriaan Stichting. Met dank aan Uitgeverij 010 en Kunstbeeld.

DE APPEL

KUNSTBEELD

Prijsuitreiking PRIXDE ROME . NL 2005

Beeldende Kunst
30 juni 2005

De Prix de Rome is Nederlands grootste en oudste ‘staats’prijs voor jonge kunstenaars. De traditie komt uit het Frankrijk van koning Lodewijk XIV. De Académie Royale de Peinture et de Sculpture stelde de prijs in 1666 in. In Nederland werd de prijs aan het begin van de 19de eeuw, tijdens de Franse bezetting, geïntroduceerd en in 1870 als taak opgedragen aan de Rijksakademie van Beeldende Kunsten. De betekenis van de Prix de Rome voor jonge kunstenaars is groot. Selectie voor de eindronde betekent zowel bevestiging van het talent als aanmoediging tot verdere ontwikkeling. Hoewel het effect op de loopbaan moeilijk in cijfers is uit te drukken, is het evident dat door het winnen van de Prix de Rome de kans op succes in artistieke en zakelijke ontwikkeling sterk toeneemt. Tot de genomineerde beeldend kunstenaars voor de Prix de Rome behoorden in het verleden onder andere Jan Sluijters (1904), Berend Strik (1987), Erik Andriesse (1988), Joep van Lieshout (1992), Alicia Framis (1997) en Elspeth Diederix (2003)

In 2005 heeft de prijs een nieuwe opzet gekregen. Een van de belangrijkste veranderingen is de afschaffing van de aparte disciplines. De Prix de Rome voor beeldende kunst is tweejaarlijks; deelname staat open voor iedere, (minimaal twee jaar) in Nederland wonende kunstenaar onder de vijfendertig jaar. Daarnaast wordt eens in de vier jaar de Prix de Rome architectuur uitgereikt. Het prijzengeld is verhoogd tot € 45.000,- voor de winnaar, € 20.000,- voor de tweede prijs en € 10.000,- voor de beide basisprijzen. Voorheen werden de winnaars na afloop van de werkperiode in het atelier, een maand voor de opening van de tentoonstelling, bekend gemaakt. Nu is het eindoordeel van de internationale jury mede gebaseerd op de presentatie van het werk in De Appel, centrum voor hedendaagse kunst in Amsterdam.

GENOMINEERDEN

Merlijn Twaalfhoven (1976) creëert korte gebeurtenissen waarin ruimte, publiek en klank samensmelten. Twaalfhoven laat zijn composities inspireren door archaïsche en niet-westerse muziek, waarbij een balans tussen ruwe natuurgeluiden en verfijnde melodieuze zorgt voor een veelzijdig klankpalet. De muziekperformance wordt uitgevoerd door het ensemble The Royal Wind Music onder leiding van Paul Leenhouts.

Sjoerd van Keulen (1946) begon zijn professionele carrière als organisatieadviseur na zijn studie Politieke Wetenschappen aan de Universiteit van Amsterdam. Hij vervulde diverse management- en bestuursfuncties. Sinds eind 2002 is hij voorzitter van de Raad van Bestuur van de SNS REAAL Groep. De SNS REAAL Groep is de sponsorpartner van PRIXDEROME.NL

Medy van der Laan (1968) studeerde Nederlands Recht en volgde de vooropleiding harp aan het conservatorium in Arnhem. Zij had diverse beleidsfuncties bij verschillende ministeries. In 2002 werd zij ‘jonge ambtenaar van het jaar’. Sinds 2003 is Medy van der Laan staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Zij is lid van D66.

Yael Bartana (1970) toont videowerken die gefilmd zijn in Israël en de thematiek van sociale- en staatsrituelen uitdragen. Ze zijn vaak gerelateerd aan religie en de voortdurende aanwezigheid van oorlog en onveiligheid. Voor de PRIXDEROME.NL 2005 filmde zij een fanfare orkest waarbij de tieners helemaal uit hun dak gaan en niet spelen wat ze moeten spelen maar enkel kabaal voortbrengen. Hierbij gaat het bij haar om het idee van ‘het kwijtraken van spanningen: losing tension through the act of blowing...’ In de tweede film verhoudt zij zich tot de jonge generatie Israëliërs en hun perceptie van de politiek. De video brengt de tweestrijd in beeld van het historisch lotbepaalde leven en de wens om als een individu te worden gezien.

Lonnie van Brummelen (1969) werkt aan een nieuwe reeks landschappelijke filmwerken die, onder de overkoepelende titel Grossraum (2004/2005), een aantal Europese grenzen tot onderwerp heeft. In kleur en op het scherpe 35 mm-film formaat tast ze de grenzen van Europa af. Het filmwerk, onlangs nog te zien in Stedelijk Museum Bureau Amsterdam, kwam op uiteenlopende locaties tot stand, zoals Hrebrenne, een lintdorp langs de veelgebruikte landweg naar de Oekraïense stad Lliv en Ceuta, een kleine Spaanse enclave in Marokko. In het nieuwe deel, speciaal gemaakt voor de PRIXDEROME.NL 2005, anticipeert zij op een mogelijk Turkse toetreding van de Europese Unie.

Esther Tielemans (1976) schildert paradijselijke landschappen die evenzeer verleiden als verwarren. Het gebruik van lakverf en epoxyhars bevestigt deze tegenstelling door een aantrekkelijke en tegelijk onechte uitstraling. Haar panelen kunnen soms enorme formaten aannemen, tot aan de wanden toe, of als vloer en hoekconstructies. De ervaring van ruimte en architectuur speelt een rol in de opbouw en komt in recente werken terug in de afbeelding van interieurs met doorkijken naar het landschap, beeldschermen en ‘schilderijen in schilderijen.’ Het werk van Tielemans biedt het publiek een theatrale confrontatie waarbij de toeschouwer een actieve rol krijgt toebedeeld; men kan zich letterlijk door het landschap bewegen en er door heen lopen.

Kan Xuan (1972) maakt video’s. Ze registreert, vaak naar aanleiding van performances, op onderzoekende, enigszins afstandelijke manier de reactie van haarzelf en die van omstanders. De afstand geeft de video’s een meditatief karakter en dat biedt ruimte voor vragen als: waar sta je als mens in de wereld? Voor de PRIXDEROME.NL 2005 maakte Kan video’s van tien verschillende boeddha-beeldjes uit haar eigen verzameling. Haar persoonlijke interesse in het Boeddhisme heeft ze vertaald in bewegende en trillende filmbeelden waar een hypnotiserende werking vanuit gaat.

JURY

De jury’s zijn samengesteld uit vier binnen- en buitenlandse kunstenaars en één theoreticus of tentoonstellingsmaker. Het voorzitterschap rouleert. Het is een erefunctie en komt hen toe die een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan de kunst in breder verband, in Europa.

Erika Hoffmann-Koenige (voorzitter) vormde samen met echtgenoot Rolf de Sammlung Hoffmannn (BERLIJN). Deze verzameling moderne en hedendaagse kunst is te bezichtigen. Naast gevestigde namen zoals Lucio Fontana, Frank Stella, Ron Mueck en Pipilotti Rist is ook werk van jonge en minder bekende kunstenaars opgenomen. De verzameling is gehuisvest in een speciaal daarvoor gerestaureerd gebouwencomplex in Berlijn, waar Hoffmann tevens woont en werkt. In Berlijn is Hoffmann-Koenige betrokken bij uiteenlopende kunstinstellingen als Kunst-Werke, Nationalgalerie Hamburger Bahnhof, Akademie der Künste en Büro Friedrich

Saskia Bos is curator en directeur van De Appel in AMSTERDAM. Stichting De Appel is opgericht om vanuit een internationaal perspectief hedendaagse kunstvormen te tonen die elders in Nederland (nog) niet aan bod komen. Naast tentoonstellingen en lezingen organiseert De Appel ook het internationale Curatorial Training Programme. Saskia Bos, die De Appel sinds 1984 leidt, studeerde kunstgeschiedenis aan de Universiteit van Groningen en Amsterdam en was hoofdredacteur van het tijdschrift Openbaar Kunstbezit. Ze was verantwoordelijk voor de Nederlandse inzendingen naar de biënnales van Venetië en Sao Paulo. Als curator heeft ze gewerkt voor Sonsbeek ’86 in Arnhem, Aperto 88 in Venetië, de 2° Berlin Biennale in 2001 en de 3° Sculptuur Biennale Muensterland in 2003.

Jean Marc Bustamante is beeldend kunstenaar (fotografie, installaties, schilderkunst) en woont en werkt in PARIJS. Hij exposeert internationaal onder andere in Kunsthalle Bern, het Van Abbemuseum in Eindhoven, Galerie National du Jeu de Paume in Parijs, Galerie Paul Andriess in Amsterdam en Kunstmuseum Wolfsburg. Hij vertegenwoordigde Frankrijk op de Biënnale van Venetië in 2003 en zijn werk is te zien geweest op Documenta 8,9 en 10 in Kassel. Zijn werk is onder andere te vinden in collecties van het SMAK in Gent, het MACBA in Barcelona, Huis Marseille in Amsterdam en het Metropolitan Museum in New York.

Suchan Kinoshita is beeldend kunstenaar (installaties, performances). Zij emigreert op haar twintigste van Tokyo naar Keulen om er een muziekopleiding te volgen. Later werkt ze voor een theatergezelschap waar zij afwisselend de rol van acteur, decorbouwer en regisseur op zich neemt. Haar werk bevindt zich in tal van grensgebieden: binnen en buiten de muren van het museum, met of zonder een actieve inbreng van het publiek, herkenbaar als kunstwerk of gecamoufleerd. In 1992 wint zij de eerste prijs Prix de Rome Kunst en Openbaarheid. Zij had onder andere exposities in het SMAK in Gent, het Bonnefantenmuseum Maastricht, het Städtisches Museum Abteiberg in Mönchengladbach en het MUHKA in Antwerpen. Kinoshita woont en werkt in MAASTRICHT.

Michael Raedecker is beeldend kunstenaar (schilderkunst). Hij woont en werkt in LONDEN. Na de Gerrit Rietveld-academie is hij ‘resident artist’ op de Rijksakademie. Een vervolgopleiding doet hij aan Goldsmiths College in London. In 1994 won hij de basisprijs Prix de Rome Schilderen; in 1999 de John Moores Prize en hij werd in 2000 genomineerd voor de Turner Prize. Raedecker schildert met name landschappen en bewerkt zijn doeken met garens en textiel. Zijn werk was onder andere te zien op de Biënnale van Sydney en op tentoonstellingen in de Salzburger Kunstverein, in Andrea Rosen Gallery in New York, in het Museum für Gegenwartskunst in Basel, in het Stedelijk Museum Bureau Amsterdam en in de Whitechapel Art Gallery in Londen. Zijn werk was ook te zien op de Biënnale van Sydney in 2004. Zijn werk is opgenomen in onder meer de Saatchi Gallery en Tate Modern in Londen.

Secretaris, zonder stemrecht, is **Janwillem Schrofer**. Hij werkte als adviseur en projectdirecteur bij profit en non-profitorganisaties. Sinds 1983 is hij hoogleraar-directeur van de Rijksakademie. Tot 2005 was hij voorzitter van de Prix de Rome-juries. Hij is lid van werkgroepen en commissies waaronder Bijzondere Muntuitgiften (Ministerie van Financiën) en geeft adviezen in binnen- en buitenland, waaronder in Azië, Afrika en Latijns-Amerika.

PUBLICATIE

De beraadslagingen van de jury, beschreven door Rutger Pontzen, zijn opgenomen in een publicatie. Met beeldmateriaal van de vier genomineerden, de longlist kunstenaars en de tentoonstelling in De Appel. Ontwerp: Joost Grootens, uitgegeven door Uitgeverij 010, ISBN 90 6450 559 4

Omdat in de Lutherse Kerk geen verkoop kan plaatsvinden, is de publicatie van PRIXDEROME.NL na de prijsuitreiking verkrijgbaar bij De Appel, Nieuwe Spiegelstraat 10 in Amsterdam voor € 19,50. Hier kunt u ook tot 21.00 de tentoonstelling met werk van de genomineerden en de longlist kunstenaars bekijken. De publicatie is ook verkrijgbaar bij diverse boekhandels.